

P.Z. br. 338

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/64

URBROJ: 65-18-07

Zagreb, 6. rujna 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 6. rujna 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Marka Pavića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Đurić, državnu tajnicu u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Karolinu Ivanković, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/172
Urbroj: 50301-25/14-18-14

Zagreb, 6. rujna 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Marka Pavića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Burić, državnu tajnicu u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Karolinu Ivanković, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ZAŠTITI NA RADU**

Zagreb, rujan 2018.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 71/14 i 118/14) u članku 1. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim Zakonom uređuje se sustav zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, a osobito nacionalna politika i aktivnosti, opća načela prevencije i pravila zaštite na radu, obveze poslodavca, prava i obveze radnika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, djelatnosti u vezi sa zaštitom na radu te nadzor i prekršajna odgovornost.“

U stavku 2. riječ: „drugih“ briše se.

U stavku 4. iza riječi: „skupina“ dodaju se riječi: „radnika i“.

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3) Direktiva Vijeća 92/57/EEZ od 24. lipnja 1992. o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima (osma pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 245, 26.8.1992.)“.

Dosadašnje točke 3. do 5. postaju točke 4. do 6.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

„2) *Bolesti u vezi s radom* su bolesti koje uzrokuje više čimbenika od kojih je rad jedan od njih.“

Dosadašnje točke 2. do 12. postaju točke 3. do 13.

U dosadašnjoj točki 13. koja postaje točka 14. riječi: „drugi prostor“, zamjenjuju se riječima „u drugom prostoru“.

Dosadašnje točke 14. do 31. postaju točke 15. do 32.

Članak 4.

U članku 4. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Odredbe iz ovoga Zakona ne odnose se na obrtnika koji obrt obavlja sam kao niti na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za njih obavljaju određene aktivnosti osobe na radu.

(3) Osobe iz stavka 2. ovoga članka obvezne su primjenjivati ovaj Zakon kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada.“.

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova kod kojih se zbog njihovih posebnosti i neizbježne proturječnosti s ovim Zakonom ne mogu u cijelosti primijeniti opća načela prevencije, kao pri pojedinim poslovima Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, zaštite i spašavanja, zaštite osoba i imovine, vatrogasaca i pirotehničara te drugim specifičnim poslovima, zaštita na radu uređuje se posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu.“.

Dosadašnji stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 5.

U članku 6. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Članove Nacionalnog vijeća iz stavka 2. ovoga članka imenuje Vlada odlukom kao svoje savjetodavno tijelo za zaštitu na radu, a čine ga dva predstavnika koje predlaže ministar nadležan za rad (u daljnjem tekstu: ministar), jedan predstavnik kojeg predlaže ministar nadležan za zdravstvo i po dva predstavnika poslodavaca i radnika koje predlažu reprezentativne udruge poslodavaca i radnika više razine prema posebnom propisu.“.

Stavci 4. i 5. brišu se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 4.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Administrativne poslove za Nacionalno vijeće za zaštitu na radu obavlja ministarstvo nadležno za rad.“.

Članak 6.

U članku 18. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Poslodavac je obvezan radnike odnosno njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika i o tome imati dokumentirane informacije.“.

Članak 7.

U članku 20. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji mogu međusobno ugovoriti zajedničko obavljanje poslova zaštite na radu, primjenjujući kriterij broja radnika i ostale kriterije iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka.“.

Članak 8.

U članku 21. stavku 1. točki 6. riječi „Zavodom za unapređivanje zaštite na radu,“ brišu se.

Članak 9.

U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ministar pravilnikom iz članka 20. stavka 9. ovoga Zakona propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, sastav i način rada ispitne komisije, visinu naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa stručnjaka zaštite na radu, oblike stalnog stručnog usavršavanja i načine njegovog vrednovanja te evidenciju izdanih uvjerenja stručnjacima zaštite na radu.“.

Članak 10.

U članku 32. stavku 5. točka 2. iza riječi: „stavka 1.“ dodaju se riječi: „i 2.“.

Članak 11.

U članku 34. stavku 7. riječi: „tri mjeseca“ zamjenjuju se riječima: „šest mjeseci“.

U stavku 8. riječi: „smrtne, teške ozljede na mjestu rada“ zamjenjuju se riječima: „događaja iz članka 65. stavka 1. i 2. ovoga Zakona“.

Članak 12.

U članku 43. stavku 4. iza riječi: „radničkog vijeća“ briše se točka, dodaje se zarez i riječi „odnosno sindikalnog povjerenika s pravima i obvezama radničkog vijeća.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Ako radničko vijeće, odnosno sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća uskrati suglasnost, poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave izjave o uskrati suglasnosti tražiti da tu suglasnost nadomjesti sudska ili arbitražna odluka u skladu s općim propisom o radu.“.

Članak 13.

U članku 54. stavak 2. briše se.

Članak 14.

U članku 56. stavku 2. brojka: „20“ zamjenjuje se s brojkom: „50“, a riječi: „i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći“ se brišu.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Broj osposobljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca.

(4) Poslodavac je radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisanu odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.

Članak 15.

U članku 57. stavku 1. riječi: „duhanskog dima“ zamjenjuju se riječima: „dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta“.

U stavku 2., 3. i 4. iza riječi: „pušenje“ dodaju se riječi: „duhanskih i srodnih proizvoda, elektroničkih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje“.

Članak 16.

U članku 62. stavku 3. brojka: „30“ zamjenjuje se s brojkom „60“.

Članak 17.

U članku 64. stavku 4. riječ: „radne“ mijenja se riječju: „zdravstvene“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra, pravilnikom propisuje sadržaj i način izdavanja isprava iz stavka 3. ovoga članka.“

Članak 18.

Članak 65. mijenja se i glasi:

„(1) Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.

(2) Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici.

(3) Obavijest iz stavka 1. i 2. ovoga članka poslodavac je obavezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

(4) Smatra se da je poslodavac ispunio obvezu iz stavka 3. ovoga članka ako je nakon isključenja izvora ozljede, pružanja prve pomoći ozlijeđenoj osobi te pozivanja hitne medicinske pomoći ili zbrinjavanja ozlijeđene osobe u stacionarnu zdravstvenu ustanovu ili dnevnu bolnicu, bez odlaganja obavijestio mjesno nadležni ured tijela nadležnog za inspekcijski nadzor na broj telefona objavljen na službenim stranicama toga tijela ili na jedinstveni telefonski broj za hitne službe 112.“.

Članak 19.

Članak 72. mijenja se i glasi:

„(1) Poslodavac je obavezan povjereniku radnika za zaštitu na radu:

- 1) osigurati potrebno vrijeme za nesmetano obnašanje dužnosti
- 2) davati sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu
- 3) osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća.

(2) Poslodavac ne smije povjereniku radnika za zaštitu na radu, tijekom obnašanja dužnosti, bez suglasnosti radničkog vijeća ili sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

(3) Ako radničko vijeće ili sindikalni povjerenik koji ima prava i obveze radničkog vijeća uskrati suglasnost na otkaz, uskrata mora biti pisano obrazložena, a poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave tog očitovanja zatražiti da suglasnost nadomjesti sudska odluka.

(4) Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.“.

Članak 20.

U članku 77. stavku 1. riječ: „izvedbenog“ briše se.

Članak 21.

Članak 78. mijenja se i glasi:

„Ministar pravilnikom propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu, sastav i način rada ispitne komisije, visinu naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa koordinatora zaštite na radu, mjere, pravila, postupke i aktivnosti zaštite na radu na gradilištu te uvjete koje mora ispunjavati koordinator zaštite na radu tijekom izrade projekta, odnosno izvođenja radova.“.

Članak 22.

U članku 81. stavku 2. riječi: „ako je“ zamjenjuju se riječima: „, a koje“.

Članak 23.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„(1) Poslove zaštite na radu kod poslodavca mogu obavljati ovlaštene osobe.

(2) Osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu obvezna je poslove zaštite na radu obavljati u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa zaštite na radu.

(3) Osoba može biti ovlaštena za izradu procjene rizika, osposobljavanje za rad na siguran način, ispitivanje sredstava rada, ispitivanja u radnom okolišu te obavljanje poslova zaštite na radu u skladu sa stavkom 10. ovoga članka.

(4) Ovlaštenje iz stavka 3. ovoga članka može se dati za obavljanje pojedinog ili više poslova zaštite na radu.

(5) Ovlaštena osoba izdaje isprave o provedenim ispitivanjima radne opreme, odnosno radnog okoliša.

(6) Ako ovlaštena osoba obavlja poslove zaštite na radu suprotno odredbama ovoga Zakona i drugih pravila zaštite na radu, ovlaštenoj fizičkoj osobi, ovlaštenoj pravnoj osobi i odgovornoj osobi u ovlaštenoj pravnoj osobi poništiti i ukinuti će se ovlaštenja u skladu s propisom iz stavka 12. ovoga članka.

(7) Ministarstvo postupa i rješava u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu.

(8) Ministarstvo obavlja stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja.

(9) Rješenja iz stavka 7. ovoga članka su upravni akti, protiv kojih se može pokrenuti upravni spor.

(10) Tijela državne uprave, tijela s javnim ovlastima te javne ustanove dužne su na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

(11) Ministar pravilnikom propisuje obveznike, načine, postupke, rokove, vrste podataka i izvješća koje ministarstvu dostavljaju poslodavci, ovlaštene osobe, zavod nadležan za zaštitu zdravlja na radu, zavod nadležan za zdravstveno osiguranje, tijelo nadležno za poslove inspekcije rada te pravila o pristupanju podacima.

(12) Ministar pravilnikom propisuje uvjete pod kojima poslodavac za svoje potrebe i osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu biti ovlaštene za obavljanje poslova iz stavaka 3. i 5. ovoga članka, postupak izdavanja, poništavanja i ukidanja ovlaštenja, stručni nadzor nad obavljanjem poslova za koje su ovlaštene, postupak izdavanja isprava o provedenim ispitivanjima i osposobljavanju, obveze i način evidentiranja izdanih i oduzetih ovlaštenja.“.

Članak 24.

Članci 83. do 88. i naslovi iznad njih brišu se.

Članak 25.

Članak 93. mijenja se i glasi:

„(1) Nadležni inspektor rada je dužan obaviti nadzor povodom događaja iz članka 65. stavka 1. i 2. ovoga Zakona odmah nakon primitka obavijesti o nastanku takvoga događaja od poslodavca, policije, radnika ili liječnika koji je ozlijeđenoj osobi pružio medicinsku pomoć.

(2) Nadležni inspektor rada je dužan obaviti nadzor kod poslodavca kod kojeg je utvrđena profesionalna bolest radnika.

(3) O događaju iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona nadležni inspektor rada je dužan, najkasnije u roku od 24 sata od primljene obavijesti o događaju, izvijestiti svoga čelnika.

(4) Čelnik tijela nadležnog za inspekciju rada napatkom određuje koje podatke mora sadržavati izvješće iz stavka 3. ovoga članka.“.

Članak 26.

U članku 95. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) ako ne organizira sastajanje odbora za zaštitu na radu najmanje jedanput u šest mjeseci i ako u slučaju smrtne ozljede ne sazove sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku od dva radna dana od nastanka takve ozljede (članak 34. stavak 7. i 8.)“.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3) ako ne provodi zaštitu nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje i para elektroničkih cigareta te ako ne spriječi pušenje na radnim sastancima ili na mjestu rada (članak 57. stavci 1., 2. i 3.)“.

Članak 27.

U članku 96. stavku 1. riječi: “investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba“ brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi u iznosu od 10.000,00 kuna, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.“.

Članak 28.

U članku 98. u stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) ako nije procijenio rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu u pisanom ili elektroničkom obliku, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, ili ako procjena rizika nije dostupna radniku na mjestu rada, ili ako u postupku izrade procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (članak 18. stavak 1., 2. i 5.)“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4) ako odmah po nastanku smrtne ozljede i ozljede nastale u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici, ne obavijesti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor (članak 65. stavci 1., 2. i 3.)“.

Članak 29.

U članku 99. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa na temelju njega (članak 82. stavak 2.)“.

Članak 30.

U članku 103. stavku 7. točki 3. riječi: „osim članaka“ zamjenjuju se riječju: „članci“.

Članak 31.

U cijelom tekstu Zakona riječi: „ministar nadležan za zdravlje“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima „ministar nadležan za zdravstvo“ u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

(1) Ministar nadležan za zdravstvo će, uz prethodnu suglasnost ministra, donijeti pravilnik iz članka 17. ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Čelnik tijela nadležnog za inspekciju rada donijeti će napatik iz članka 25. stavka 4. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 33.

(1) S danom 1. siječnja 2019. godine Zavod za unapređivanje zaštite na radu prestaje s radom.

(2) Ravnatelj Zavoda za unapređivanje zaštite na radu podnijet će nadležnom sudu prijedlog za brisanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu iz sudskog registra u roku od 8 dana od dana prestanka rada Zavoda za unapređivanje zaštite na radu.

(3) Danom brisanja iz sudskog registra prestaje mandat predsjednici i članovima Upravnog vijeća Zavoda za unapređivanje zaštite na radu.

(4) Danom iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava preuzet će poslove, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva te prava i obveze Zavoda za unapređivanje zaštite na radu.

(5) Danom iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava će postupati i rješavati u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku o svim pravima i obvezama propisanim ovim Zakonom.

(6) Postupke započete prema odredbama Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 71/14 i 118/14) koji nisu pravomoćno dovršeni do prestanka rada Zavoda za unapređivanje zaštite na radu dovršit će Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

(7) Rješenja o ovlaštenju za obavljanje pojedinih poslova zaštite na radu koja je na temelju Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 71/04 i 118/14) i njegovih podzakonskih propisa donio Zavod za unapređivanje zaštite na radu, ostaju na snazi.

Članak 34.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uredbom urediti unutarnji ustroj Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

(2) Ministar rada i mirovinskoga sustava uskladit će Pravilnik o unutarnjem redu u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Uredbe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 35.

(1) Danom iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona radnike zaposlene i zatečene u Zavodu za unapređivanje zaštite na radu preuzet će Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

(2) Radnici iz stavka 1. ovoga članka do rasporeda na radno mjesto nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali i zadržavaju sva prava iz radnog odnosa koja su stekli do njihovog preuzimanja u Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

(3) Donošenjem Pravilnika iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, radnici iz stavka 1. ovoga članka rješenjem će se rasporediti na radna mjesta za koja ispunjavaju uvjete sukladno Pravilniku.

(4) Danom izvršnosti rješenja iz stavka 3. ovoga članka prestaju ugovori o radu radnika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 36.

(1) Vlada Republike Hrvatske će imenovati članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu članka 5. ovoga Zakona.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, imenovani na temelju Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 71/14 i 118/14) nastavljaju s radom do 1. siječnja 2019. godine.

Članak 37.

Tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu (Narodne novine, broj 52/84).

Članak 38.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu osmog dana od dana objave, osim odredaba članka 5., 23. i 24. ovoga Zakona koje stupaju na snagu dana 1. siječnja 2019. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon se donosi radi provođenja Akcijskog plana Vlade Republike Hrvatske za administrativno rasterećenje gospodarstva od siječnja 2017. godine, kojim su utvrđene i mjere za racionalizaciju pojedinih obveza iz područja zaštite na radu te radi provedbe Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 02. kolovoza 2018. g. kojim se prihvaća prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR), a zbog kojih je bilo potrebno pristupiti odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona.

Izmjene i dopune Zakona neće utjecati na smanjenje stupnja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na mjestu rada kod poslodavca, odnosno neće povećati rizik od nastanka ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom, a osigurat će određeno administrativno rasterećenje poslodavaca. Naime, primjena pravila zaštite na radu na mjestima rada usklađena je sa svim Direktivama Europske Unije na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Pored navedenog, na tragu Akcijskog plana Vlade RH, Zakon se donosi kako bi se i druge zakonske obveze (primjerice stalno stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu) uredile na način da se njihova provedba osigura bez vođenja upravnog postupka, kao i da se jasnije propišu pojedine obveze poslodavaca, naročito one za čije neprovođenje su propisane prekršajne mjere, kao što su obveze prijave smrtnih i drugih ozljeda na mjestu rada kod poslodavca.

Nadalje, uočena je potreba dorade i dopune pojedinih odredaba u smislu jasnijih formulacija Zakona (primjerice obavljanje pojedinih specifičnih poslova gdje se ne mogu u cijelosti primijeniti opća načela prevencije), a također su Zakonom obuhvaćena i pitanja zaštite na radu kod obrtnika i samozaposlenih osoba.

Budući da je procjena rizika polazište za provedbu zaštite na radu, a postoje odgovarajući pokazatelji kako radnici i njihovi predstavnici nisu u dovoljnoj mjeri uključeni u procjenjivanje rizika (iako je ta obveza već propisana), Zakonom se dopunjuje prekršajna mjera kojom se nastoji osigurati u većoj mjeri sudjelovanje radnika i njihovih predstavnika u postupcima procjenjivanja rizika i time doprinos realnom utvrđivanju izvora opasnosti i procjenjivanju rizika na mjestima rada.

Također je provedeno usklađivanje pojedinih odredaba Zakona sa odredbama Zakona o radu, Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda te propisa iz nadležnosti resora graditeljstva. Ujedno se Zakonom stvara pravni temelj i određuje pravni okvir za donošenje podzakonskog propisa koji će regulirati pitanje izdavanja isprava službi medicine rada o zdravstvenoj sposobnosti radnika, koja pitanja su od stupanja na snagu Zakona o radu, 14. kolovoza 2014., sada na snazi samo temeljem prijelaznih odredaba Zakona o radu. Ovim Zakonom se također usklađuje sastav članova Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu s izmjenama ovoga Zakona vezanim za ukidanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu te radi uključivanja u njegov sastav člana koji će predstavljati segment zaštite zdravlja na radu.

Ujedno, Zakonom su ispravljene i manje greške u odredbama važećeg Zakona o zaštiti na radu.

II. PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM

Zakonom se uređuju ova pitanja:

- Utvrđuje se pojam „bolesti u vezi s radom“, koji se u nekoliko navrata spominje u Zakonu o zaštiti na radu ali bez pojašnjenja njegovog značenja,
- Utvrđuje se da se odredbe iz Zakona ne primjenjuju na obrtnika koji obrt obavlja sam kao niti na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za poslodavca obavljaju određene aktivnosti osobe na radu. Spomenute osobe dužne su također primjenjivati Zakon kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada, što je u skladu s odredbama Direktive 92/57/EEZ o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima.
- Preoblikuje se odredba u vezi s uređenjem provedbe zaštite na radu prigodom obavljanja pojedinih specifičnih poslova kod koji je njihova posebnost u proturječnosti s primjenom općeg načela prevencije, na način da se zaštita na radu u tim slučajevima uređuje posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu,
- Odredba o sastavu Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu se usklađuje s promjenama nastalim u vezi s ukidanjem Zavoda za unapređivanje zaštite na radu te se sastav istog upotpunjuje članom koji predstavlja segment zaštite zdravlja na radu,
- Obvezuje se poslodavac da o sudjelovanju radnika odnosno njihovih predstavnika u postupcima procjenjivanja rizika ima dokumentirane informacije,
- Ukida se dio odredbe vezan uz „zapošljavanje zajedničkog stručnjaka za zaštitu na radu“ te utemeljenje „zajedničke službe za zaštitu na radu“ od strane više poslodavaca, te se dodaje novi termin „ugovaranje zajedničkog obavljanja poslova zaštite na radu“,
- Stvara se zakonska pretpostavka za utvrđivanje visine naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu i za koordinatora zaštite na radu, radi horizontalnog usklađivanja sa propisom koji uređuje proračunske klasifikacije,
- Smanjuje se učestalost održavanja redovnih sjednica Odbora zaštite na radu, sa najmanje jednom u 3 mjeseca na najmanje jednom u 6 mjeseci, s tim da se dopunjuje prekršajna odredba u vezi neodržavanja redovnih sjednica odbora – najmanje jednom u 6 mjeseci,
- Stvara se pravni okvir za donošenje pravilnika koji će regulirati sadržaj i način izdavanja isprava o zdravstvenoj sposobnosti radnika,
- Odredbe o korištenju nadzornih uređaja vezane uz suglasnost radničkog vijeća, usklađuju se s odredbama Zakona o radu,
- Briše se dio nepotrebne odredbe vezane uz ispunjavanje uvjeta zaštite na radu za strane radnike,
- Smanjuje se potreban broj osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći na ukupan broj radnika (umjesto najmanje 1 do 20 radnika, najmanje 1 do 50 radnika), ali se dopunom odredbe naglašava da broj osposobljenih i imenovanih radnika mora odgovarati svim drugim okolnostima kod poslodavca, što znači da na svakoj lokaciji poslodavca i u svakom trenutku najmanje 1 radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći. Isto tako dopunjuje se odredba po kojoj poslodavac mora među svim radnicima razmijeniti obavijest o osposobljenosti radnika za pružanje prve pomoći,
- Odredbe u vezi zaštite nepušača usklađuju se s odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, na način da se pojam štetnosti „duhanskog dima“ proširuje na pojam „dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta“,
- Smanjuju se obveze čuvanja dokumentacije na radilištu te se dokazi i zapisnici neće morati nalaziti na radilištu na kojemu rad ukupno traje kraće od 60 dana,
- Pojam „radne sposobnosti“ zamjenjuje se pojmom „zdravstvene sposobnosti“, budući da pitanja „radne sposobnosti“ nisu predmetom ovoga Zakona i utvrđeni su drugim

propisima iz djelokruga mirovinskoga osiguranja. Time se otklanjanju nedoumice u smislu značenja pojma „radne sposobnosti“ u kontekstu ovoga Zakona,

- Izostavlja se pojam „teške ozljede“ na mjestu rada kod poslodavca, ali se određuje pojam događaja ozljede na mjestu rada kojeg poslodavac ima obvezu prijaviti, budući da je neprijavljivanje takvoga događaja inspekcijskom tijelu, i to odmah po nastanku sankcionirano kao prekršaj. Također se utvrđuje značenje pojma „odmah“ odnosno trenutak prijavljivanja događaja inspekcijskom tijelu,
- Odredbe o obvezama poslodavca prema povjereniku radnika za zaštitu na radu usklađuju se s odredbama Zakona o radu,
- Odredbe o obvezi koordinatora zaštite na radu tijekom izrade projekta usklađuju se s propisima iz područja graditeljstva,
- Brišu se odredbe u svezi osnivanja, djelatnosti i upravljanja Zavodom za unapređivanje zaštite na radu.
- Odredba na temelju koje se donosi pravilnik kojim se propisuju obveznici, način, postupci, rokovi, vrste podataka i izvješća koji se dostavljaju Ministarstvu nadležnom za rad, nadopunjuje se tako da se kao obveznik dodaje zavod nadležan za zdravstveno osiguranje,
- Preoblikuju se prekršajne odredbe u vezi izrade elaborata zaštite na radu, prijave početka izvođenja radova, izrade plana izvođenja radova, izrade procjene rizika te obavljanja poslova zaštite na radu od strane ovlaštene osobe,
- Dopunjuje se prekršajna odredba u vezi izrade procjene rizika za slučaj kada u izradi procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (povjerenici radnika za zaštitu na radu),
- Određuje se rok za donošenje pravilnika u vezi sadržaja i načina izdavanja isprava u pogledu zdravstvene sposobnosti radnika te se stavlja izvan snage Pravilnik o evidenciji, ispravama i izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu, i to u roku od tri mjeseca od dana stupanja Zakona na snagu, a u kojem roku će Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje svoje interne akte i propise uskladiti sa činjenicom stanjem prestanka važenja navedenog Pravilnika u dijelu koji se odnosi na „uzroke“ ozljeda na radu.
- Provodi se zaključak Vlade Republike Hrvatske donesen na sjednici održanoj 02. kolovoza 2018. godine, kojim se prihvaća Prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR) koji se ovim Zakonom ukida, a poslove iz njegove nadležnosti, radnike, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva te prava i obveze, preuzima Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Predmetnim člankom stavak 1. mijenja se tako da se u njemu više ne navodi osnivanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu i utvrđivanje njegove djelatnosti i upravljanja, budući da se ovim Zakonom brišu odredbe o osnivanju Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, njegovoj djelatnosti i upravljanju.

U stavku 2. briše se riječ „drugih“ uz pojam „bolesti u vezi s radom“, budući da je uvriježen termin iz djelokruga medicine rada „bolesti u vezi s radom“ pa je rječica „drugih“ suvišna, a mogla bi se i pogrešno povezivati uz pojam „profesionalnih bolesti“ koje bolesti su isključivo utvrđene Zakonom o listi profesionalnih bolesti. Nadalje, u stavku 4. dodaju se riječi „radnika i“, uz posebno osjetljive skupine osoba na radu („osobe na radu“ utvrđene čl. 3. st. 1. t. 10.

važećeg Zakona), budući da su u važećem Zakonu odredbe članka 37. do 40. odnose na posebno osjetljive skupine radnika.

Uz članak 2.

Predmetnim člankom navodi se u Zakonu i Direktiva Vijeća 92/57/EEZ od 24. lipnja 1992. o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima, koja je već ranije preuzeta u Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14 i 118/14).

Uz članak 3.

Predmetnim člankom se dopunjuju pojmovi iz članka 3. Zakona na način da se daje značenje pojma „bolesti u vezi s radom“, te se dosadašnja točka 13. mijenja u padežnom obliku.

Uz članak 4.

U predmetnom članku se dodaju novi stavci 2. i 3. koji navode da se odredbe Zakona ne odnose na obrtnika koji obrt obavlja sam te na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za njih obavljaju određene aktivnosti osobe na radu. Time se želi naglasiti da se na te kategorije ne odnose obveze iz Zakona o zaštiti na radu budući da ne postoji odnos poslodavac-radnik, što nikako ne isključuje njihova prava na zaštitu na radu.

Dosadašnjim stavkom 2., koji je preoblikovan u novi stavak 4., napuštena je formulacija da se Zakon o zaštiti na radu ne primjenjuje prilikom obavljanja pojedinih poslova, budući da se Zakon o zaštiti na radu primjenjuje na sve kategorije radnika i na sve poslove, već je naglašeno da se pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova zaštita na radu uređuje posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu. Time je otklonjeno moguće pogrešno shvaćanje kako su određeni poslovi pa tako i pojedine kategorije radnika izvan sustava zaštite na radu.

Uz članak 5.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 6. stavka 3. Zakona, na način da za članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu dva predstavnika predlaže ministar nadležan za rad, jednog predstavnika predlaže ministar nadležan za zdravstvo i po dva predstavnika poslodavaca i radnika predlažu reprezentativne udruge poslodavaca i radnika više razine. Navedena promjena potrebna je zbog brisanja odredbi o osnivanju Zavoda za unapređivanje zaštite na radu te njegovoj djelatnosti i upravljanju. Također se dodaje nova odredba koja propisuje da administrativne poslove za Nacionalno vijeće za zaštitu na radu obavlja Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, obzirom da je iste dosada obavljao Zavod koji prestaje s radom.

Uz članak 6.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 18. stavka 5. Zakona o zaštiti na radu na način da se riječ „i“ zamjenjuje s riječju „odnosno“ radi usklađivanja s dopunom prekršajne odredbe iz članka 26. ovoga Zakona (članak 98. stavak 1. točka 1. Zakona o zaštiti na radu), brišu se riječi „na način propisan ovim Zakonom“ budući da Zakonom o zaštiti na radu nije propisan način uključivanja radnika i njihovih predstavnika u postupak procjene rizika te se dodaje obveza posjedovanja dokumentiranih informacija (odgovarajućih zapisa u pisanom ili elektroničkom obliku) o uključenosti radnika odnosno njihovih predstavnika u postupku procjene rizika kao dokaz o provedbi tih obveza.

Uz članak 7.

Predmetnim člankom briše se dio odredbe članka 20. stavka 7. Zakona o zaštiti na radu koji se odnosi na zapošljavanje zajedničkog stručnjaka zaštite na radu i utemeljenje zajedničke službe za zaštitu na radu među više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji, budući da se važećom odredbom zadire u unutrašnju organizaciju poslodavaca što se u praksi pokazalo kao teško provedivo te je stvaralo čitav niz otvorenih formalno pravnih pitanja. Nova stipulacija odredbe daje mogućnost da više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji međusobno ugovore zajedničko obavljanje poslova zaštite na radu.

Uz članak 8.

Predmetnim člankom vrši se usklađivanje radi ukidanja Zavoda za unapređivanje zaštite na radu.

Uz članak 9.

Predmetnim člankom se dopunjuje odredba članka 22. stavka 3. Zakona o zaštiti na radu tako da se stvara zakonska pretpostavka za utvrđivanje visine naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, broj 26/10 i 120/13) te se ujedno briše dio odredbe koji se odnosi na „izdavanje, oduzimanje i prestanak odobrenja“ za stručnjake zaštite na radu kojima se izdaju uvjerenja.

Uz članak 10.

Predmetnim člankom dopunjuje se odredba članka 32. stavka 5. točka 2. Zakona o zaštiti na radu na način da je poslodavac obvezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, pored ostalog i dokumentaciju utvrđenu člankom 61. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu, tj. evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

Uz članak 11.

Predmetnim člankom se, prema utvrđenom Akcijskom planu Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, mijenja odredba članka 34. stavka 7. Zakona o zaštiti na radu po kojoj se rok za sastajanje odbora zaštite na radu od najmanje jedanput u tri mjeseca mijenja na rok od najmanje jedanput u šest mjeseci. Također se odredba stavka 8. usklađuje s prijedlogom izmjena članka 65. Zakona o zaštiti na radu.

Uz članak 12.

Predmetnim člankom se mijenjaju i preciziraju odredbe članka 43. stavaka 4. i 5. Zakona koje se odnose na nadzorne uređaje kao sredstva zaštite na radu u danim okolnostima, na način da se usklađuju s odredbama Zakona o radu u slučaju kada se nadzorni uređaji smiju koristiti isključivo uz prethodnu suglasnost radničkog vijeća odnosno uz suglasnost sindikalnog povjerenika s pravima i obvezama radničkog vijeća, a u stavku 5., za slučaj uskraćivanja suglasnosti, utvrđuje se da poslodavac može tražiti da tu suglasnost nadomjesti sudska ili arbitražna odluka u skladu s općim propisom o radu.

Uz članak 13.

Predmetnim člankom briše se odredba članka 54. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu koja se odnosi na provođenje zaštite na radu za strane radnike, a ista je suvišna jer su osnovne postavke već utvrđene u stavku 1. istoga članka.

Uz članak 14.

Predmetnim člankom se, prema utvrđenom Akcijskom planu Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, mijenjaju i dopunjuju odredbe članka 56. Zakona o zaštiti na radu, kojim se u stavku 2. mijenja minimalni broj osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći na način da jedan osposobljeni radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći na mjestu rada gdje istodobno radi dva do 50 radnika, umjesto kao do sada gdje radi dva do 20 radnika.

Nadopunom novih stavaka 3. i 4. utvrđuje se da broj osposobljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca te da je poslodavac radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisanu odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći. Time se želi ukazati da na svakom mjestu rada (u istom radnom prostoru) i u svakom trenutku barem jedan radnik mora biti osposobljen i imenovan za pružanje prve pomoći i da se obavijesti o tome moraju razmijeniti među svim radnicima.

Uz članak 15.

Predmetnim člankom se mijenjaju i nadopunjuju odredbe članka 57. Zakona o zaštiti na radu radi usklađivanja s odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“, br. 45/17) kojima se zaštita nepušača od djelovanja duhanskog dima proširuje na zaštitu nepušača od dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta.

Uz članak 16.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 62. stavka 3. Zakona o zaštiti na radu koja se odnosi na obvezu posjedovanja određene dokumentacije iz zaštite na radu na privremenom radilištu u odnosu na duljinu trajanja radova na privremenom radilištu. Odredba se mijenja na način da se procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju nalaziti na radilištu na kojemu rad traje kraće od 60 dana, umjesto dosadašnjih 30 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor. Navedena izmjena je također na tragu Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, kojom će se obuhvatiti značajan broj izvođača radova na privremenom gradilištu čiji radovi traju kraće od 60 dana.

Uz članak 17.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 64. stavka 4. Zakona o zaštiti na radu na način da se pojam „radne sposobnosti“ mijenja u pojam „zdravstvene sposobnosti“ kako je i utvrđeno u stavcima 1. i 2. istoga članka, budući da pojam „radne sposobnosti“ nije predmetom Zakona o zaštiti na radu već drugih propisa iz djelokruga mirovinskoga osiguranja.

Dodaje se i novi stavak 5., gdje se utvrđuje propisivanje sadržaja i način izdavanja isprava iz stavka 3. toga članka.

Naime, temeljem prijelaznih odredaba Zakona o radu („Narodne novine“, br. 93/14), članak 233. stavak 3. točka 5., primjenjuje se Pravilnik o poslovima na kojima radnik može raditi samo nakon prethodnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti (»Narodne novine«, br. 70/10) kojim je, pored ostalog, utvrđeno i izdavanje isprava specijalista medicine rada o ispunjavanju zdravstvenih uvjeta radnika. Budući da Zakon o radu više ne uređuje ta pitanja, bilo je potrebno Zakonom o zaštiti na radu stvoriti pravni temelj za moguće daljnje uređivanje tih pitanja, pa tako i pitanja za izdavanje isprava o tome na što se poziva odredba članka 64. stavak 3. Zakona o zaštiti na radu.

Uz članak 18.

Predmetnim člankom preoblikuju se, dopunjuju i pojašnjavaju odredbe članka 65. Zakona o zaštiti na radu koje se odnose na obveze poslodavca o obavještanju tijela nadležnog za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad, budući da je propuštanje takve obveze sankcioniramo kao prekršaj prema odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Dopune su obavljene s ciljem veće transparentnosti propisanih obveza poslodavca pa time i provedbe Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, s time je novim stavkom 2. izostavljen pojam „teške ozljede“ a događaj je opisan kumulativno kao ozljeda zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici.

Novim stavkom 4. utvrđen je trenutak u kojem je poslodavac dužan bez odlaganja obavijestiti mjesno nadležni ured tijela nadležnog za inspekcijski nadzor o tom događaju, tj. pojašnjen je pojam „odmah“ iz stavka 3. ovoga članka.

Uz članak 19.

Predmetnim člankom su preoblikovane i dopunjene odredbe članka 72. Zakona o zaštiti na radu, a dopuna se odnosi na stavak 3. vezano uz pitanja suglasnosti na otkazivanje ugovora o radu povjereniku radnika za zaštitu na radu kada uskraćivanje suglasnosti može nadomjestiti sudska odluka u skladu s odredbama općeg propisa o radu.

Uz članak 20.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 77. stavka 1. Zakona, radi usklađivanja s propisima iz djelokruga graditeljstva, na način da se briše pojam „izvedbenog projekta“, odnosno brisanjem riječi „izvedbenog“ zadržava se samo pojam „projekta“. Budući da se poslovi projektiranja vežu uz glavni projekt (veza: članak 73. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu), zadržavanjem općeg pojma „projekta“ smatra se da se taj pojam odnosi na glavni projekt ili na bilo koji drugi projekt na kojeg će upućivati glavni projekt, a tijekom čije izrade su utvrđene zadaće koordinatora zaštite na radu.

Uz članak 21.

Predmetnim člankom se dopunjuje odredba članka 78. Zakona o zaštiti na radu tako da se stvara zakonska pretpostavka za utvrđivanje visine naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, broj 26/10 i 120/13).

Uz članak 22.

Predmetnim člankom ispravlja se pogreška u odredbi članka 81. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu, tako da se riječi „ako je“ zamjenjuju s riječima „, a koje“, u smislu najmanjeg broja sati kojeg je poslodavac obvezan ugovoriti sa specijalistom medicine rada koje vrijeme će specijalist medicine rada provoditi na mjestu rada kod poslodavca.

Uz članak 23.

Zbog brisanja članka 83. Zakona o zaštiti na radu, predmetnim člankom se dopunjuju odredbe članka 82. Zakona te će poslove koje obavlja Zavod za unapređivanje zaštite na radu, obavljati ministarstvo nadležno za rad, koje će od stupanja na snagu ovoga Zakona postupati i rješavati u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu te će obavljati stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja. Protiv rješenja koja donosi ministarstvo nadležno za rad moći će se pokrenuti upravni spor. Sastavni dio članka 82. Zakona postaje dosadašnja odredba iz članka 83. Zakona o zaštiti na radu na temelju koje su tijela državne uprave, tijela s

javnim ovlastima te javne ustanove dužne na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka. Sastavni dio članka 82. Zakona postaje također dosadašnja odredba iz članka 83. Zakona o zaštiti na radu na temelju koje će se donijeti pravilnik kojim se propisuju obveznici, način, postupci, rokovi, vrste podataka i izvješća koji se dostavljaju ministarstvu nadležnom za rad te se ista nadopunjuje tako da se kao obveznik dodaje zavod nadležan za zdravstveno osiguranje.

Uz članak 24.

U svezi Zaključka Vlade Republike Hrvatske donesenog na sjednici održanoj 02. kolovoza 2018. godine, kojim se prihvaća Prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR) koji se ovim Zakonom ukida, članci 83. do 88. Zakona se brišu.

Uz članak 25.

Predmetnim člankom se mijenjaju odredbe istog na način da se te odredbe usklađuju s odredbama članka 17. ovoga Zakona. Također se utvrđuje da čelnik tijela nadležnog za inspekciju rada napatkom određuje koje podatke mora sadržavati izvješće o smrtnoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.

Uz članak 26.

Predmetnim člankom dopunjuju su prekršajne odredbe članka 95. stavka 1. točke 1. i 3. Zakona koje se odnose na obveze poslodavca o organiziranju sastajanja odbora za zaštitu na radu najmanje jedanput u šest mjeseci te se proširuje prekršajna odredba u vezi s provođenjem zaštite nepušača, koja se osim na zaštitu nepušača od djelovanja dima duhanskih proizvoda odnosi i na zaštitu nepušača od drugih srodnih proizvoda.

Uz članak 27.

Predmetnim člankom se mijenjaju prekršajne odredbe članka 96. Zakona o zaštiti na radu na način da se u stavku 1. brišu riječi "investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba" pa ostaje samo pojam pravne osobe koja podliježe kazni, kako je inače uvriježeno u stavku 1. prekršajnih odredbi, iz razloga što su svojstva pravnih osoba utvrđena u podstavcima 1.- 4. stavka 1. te iz razloga što pojam „druge osobe“ iz stavka 1. nije utvrđen. Pored toga, izmjenama u stavku 4. briše se riječ poslodavac u dijelu pravne osobe pa se kazna na mjestu izvršenja ne odnosi samo na poslodavca pravnu osobu, već općenito na sve pravne osobe čije obveze su utvrđene u stavku 1. podstavcima 1.- 4.

Uz članak 28.

Predmetnim člankom se mijenjaju prekršajne odredbe članka 98. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu u odnosu na obveze poslodavca o procjenjivanju rizika, na način da je formulacija stavka 1. bliža utvrđenim obvezama poslodavca iz članka 18. stavak 1. i 2. Zakona o zaštiti na radu s naglaskom na obvezu procjenjivanje rizika uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu. Također se u određenoj mjeri prekršajna odredba reducira u odnosu na ocjenu odgovara li procjena rizika postojećim rizicima na radu i u vezi s radom te odgovara li rizicima na mjestu rada, budući da tijelo nadzora nije uvijek u mogućnosti brzo i jednostavno utvrditi stvarne rizike na mjestima rada, njihovu veličinu i moguću prihvatljivost, naročito kada se radi o rizicima koji proizlaze iz određenih napora na radu. Također se vodilo računa da se ipak radi o „procjenjivanju“ rizika a ne o utvrđivanju njihove apsolutne veličine. Nadalje, proširena je prekršajna odredba za slučaj da u postupku izrade procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (obveza iz članka 18. st. 5. Zakona o zaštiti

na radu) čime se nastoji osigurati što aktivnije sudjelovanje radnika i njihovih predstavnika u postupcima procjenjivanja rizika, uz uvažavanje njihovih stavova o pojedinim rizicima (čl. 7. st. 3. Pravilnika o izradi procjene rizika, NN, br. 112/14), pa time, uz sudjelovanje svih drugih dionika sustava zaštite na radu kod poslodavca, i konkretan doprinos da procjena rizika odgovara rizicima na mjestu rada odnosno postojećim rizicima na radu i u vezi s radom.

Pri tome treba istaknuti odredbu članka 18. stavka 4. Zakona o zaštiti na radu po kojoj propusti učinjeni u postupku procjene rizika ne oslobađaju poslodavca obveza i odgovornosti u vezi sa zaštitom na radu.

Također se mijenja prekršajna odredba iz točke 4. na način usklađivanja sa izmjenama iz članka 17. ovoga Zakona.

Uz članak 29.

Predmetnim člankom se mijenja prekršajna odredba članka 99. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu u odnosu na obveze ovlaštenih osoba za obavljanje poslova zaštite na radu, na način da je prekršajna odredba usklađena sa obvezama iz članka 82. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu na koje se obveze i poziva prekršajna odredba, tako da glasi „ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa na temelju njega“, umjesto sada važeće formulacije koja glasi „ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s dobivenim ovlaštenjem“.

Uz članak 30.

Predmetnim člankom se mijenja prijelazna i završna odredba iz članka 103. stavka 7. točke 3. Zakona o zaštiti na radu, tj. ispravlja se pogreška na način da u odnosu na članke 7., 8. i 9. Pravilnika o sadržaju plana uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta („Narodne novine“, br. 45/84) koji se odnose na iskorištavanje šuma, umjesto da se isključuje njihova primjena, propisuje se da se isti i dalje primjenjuju.

Uz članak 31.

Predmetnim člankom vrši se usklađivanje s promjenama koje su u međuvremenu nastupile u odnosu na naziv ministarstva te s time u vezi i naziv ministra nadležnog za djelatnost zdravstva.

Uz članak 32.

Predmetnim člankom utvrđuje se obveza ministra nadležnog za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad, donošenja pravilnika iz članka 16. ovoga Zakona, tj. iz članka 64. stavka 5. Zakona o zaštiti na radu. Predmetnim člankom utvrđuje se također da će čelnik tijela nadležnog za inspekciju rada donijeti naputak iz članka 25 stavka 4. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 33.

Predmetnim člankom utvrđuje se prestanak rada Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, brisanje Zavoda iz sudskog registra i prestanak mandata članova upravnog vijeća te preuzimanje od strane ministarstva nadležnog za rad zaposlenika Zavoda te poslova Zavoda propisanih Zakonom o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14 i 118/14) i njegovim provedbenim propisima, sredstava osiguranih za obavljanje djelatnosti, prava i obveza, pismohrane i druge dokumentacije koja se odnosi na poslove koje je obavljao Zavod. Ministarstvo će postupati i rješavati u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku o svim pravima i obvezama propisanim Zakonom.

Uz članak 34.

Predmetnim člankom utvrđuje se da će Vlada Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona Uredbom urediti unutarnji ustroj Ministarstva rada i mirovinskoga sustava te da će ministar rada i mirovinskoga sustava uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu prema Uredbi u roku od 15 dana nakon njezina donošenja.

Uz članak 35.

Predmetnim člankom utvrđuje se da će radnike zaposlene i zatečene u Zavodu za unapređivanje zaštite na radu preuzeti Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava. Predmetnim člankom također se uređuje njihov radno – pravni status odnosno raspored sukladno propisima.

Uz članak 36.

Predmetnim člankom utvrđuje se da će Vlada Republike Hrvatske imenovati članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona, a članovi Nacionalnog vijeća imenovani na temelju Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14 i 118/14) nastavljaju s radom do imenovanja novih članova Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu.

Uz članak 37.

Predmetnim člankom utvrđuje se da tri mjeseca nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu prestaje važiti Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu („Narodne novine“, br. 52/84), obzirom na potrebna usklađivanja drugih tijela u odnosu na prestanak važenja navedenog Pravilnika.

Uz članak 38.

Predmetnim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Temeljem ovoga Zakona s danom 1. siječnja 2019. godine, Zavod za unapređivanje zaštite na radu prestaje s radom. Za isti je u 2019. godini u Državnom proračunu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020. godinu planirano 5.850.000 kn i to na pozicijama A877001 Administracija i K877002 OP, a u 2020. godini 5.375.000 kn te je predviđeno da sva sredstva i postojeće zaposlenike preuzima Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava. Poslove koji proizlaze iz Zakona obavljat će postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog radnog vremena za što su plaće osigurane na Administraciji. Slijedom toga što će to raditi postojeći zaposlenici nije potrebno osigurati nikakav dodatna sredstva u Državnom proračunu. Zbog ukidanja Zavoda za unapređivanje zaštite na radu očekuju se uštede jer neće trebati osigurati sredstva za naknade članovima Upravnog vijeća Zavoda te se također očekuje smanjenje administrativnih troškova, ali te uštede u ovom trenutku nije moguće procijeniti.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu razmotren je i raspravljen na sjednicama radnih tijela te na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora.

Saborski odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo je prihvatio Prijedlog Zakona sa sugestijom da bi do drugog čitanja trebalo jasnije i preciznije definirati odredbe po kojima se izuzimaju samozaposlene osobe i obrtnici od primjene Zakona o zaštiti na radu.

Saborski odbor za zakonodavstvo iskazao je primjedbu na izričaj „dokumentirane informacije“, uz članak 6. Prijedloga zakona (smatrajući da nije dovoljno jasno što se pod tim pojmom podrazumijeva), te iskazao mišljenje da bi se provedbeni propisi temeljem Zakona o zaštiti na radu trebali donositi uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad (izričaj koji je i sada na snazi temeljem važećeg zakona), a ne uz prethodno mišljenje kako je navedeno u Prijedlogu zakona.

Na 8. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 25. svibnja 2018. godine, donesen je zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu.

Konačni prijedlog zakona razlikuje se u odnosu na tekst Prijedloga zakona u slijedećem:

- Dopunjena je odredba članka 4. Prijedloga zakona u predloženom stavku 4., u kojoj se navodi da se pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova zaštita na radu uređuje; umjesto u Prijedlogu zakona „posebnim zakonima“ sada u Konačnom prijedlogu „posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu“, čime predlagatelj Zakona smatra da će se otkloniti određene nejasnoće i pogrešna tumačenja u provedbi te odredbe. Kako se radi o provedbi pravila zaštite na radu pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova u specifičnim djelatnostima (oružane snage RH, policija, vatrogasci, pirotehničari i dr.), očekivano je da su ta pravila u najvećoj mjeri već regulirana (ili će se u perspektivi u određenom dijelu regulirati) prvenstveno posebnim propisima odnosno priznatim pravilima zaštite na radu (pravila struke, zahtjevi normi i sl.), a ne „posebnim zakonima“ (zakoni ne reguliraju konkretnu tehničku provedbu pravila zaštite na radu) kako je navedeno u Prijedlogu zakona. Iz tog razloga je i promijenjen izričaj radi jasnoće i jednoznačnog tumačenja. Na sve ostale aktivnosti i poslove gdje ne postoje specifičnosti koje bi bile u koliziji s općim načelima prevencije, primjenjuju se odredbe propisa donesenih temeljem Zakona o zaštiti na radu.
- Predlagatelj je odustao od promjene naslova iznad odredbi članka 64. Zakona o zaštiti na radu, jer je u konačnici zaključeno da sadržaj navedenih odredbi odgovara naslovu iznad članka.
- Prihvaćena je sugestija Saborskog odbora za zakonodavstvo da se propisi koje donosi ministar nadležan za zdravstvo, temeljem Zakona o zaštiti na radu, donose uz „prethodnu suglasnost“ ministra nadležnog za rad (koji izričaj je i sada na snazi u važećim odredbama), a ne uz „prethodno mišljenje“ kako je bilo navedeno u Prijedlogu zakona. U tom smislu je izmijenjen izričaj uz odredbe članka 16., 29. i 30. Prijedloga zakona, s ispravkom greške u članka 30. Prijedloga zakona u kojem je umjesto brojke „15“ trebala stajati brojka „16“.
- Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 2. kolovoza 2018. g. kojim se prihvaća prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR), ukidaju se odredbe vezane za osnivanje, djelatnost, ustrojstvo, upravljanje i rukovođenje u Zavodu za unapređivanje zaštite na radu te se dopunjuju odredbe kojima Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava nastavlja obavljati poslove toga zavoda, zbog kojih je bilo potrebno pristupiti odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Prijedlozi i mišljenja iznesena na 8. plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora uglavnom su se odnosila na smanjenje broja osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći, na smanjenje učestalosti održavanja sjednica odbora za zaštitu na radu i na odredbe Zakona u odnosu na obrtnike (kada obrt obavlja sam) i samozaposlene osobe, kojima se te kategorije izuzimaju od određenih obveza prema Zakonu o zaštiti na radu.

Zakonom se utvrđuje da se izuzimanje ne odnosi u okolnostima kada za navedene kategorije obavljaju određene aktivnosti osobe na radu i kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada (sadašnja odredba članka 76. Zakona o zaštiti na radu koja nalaže obvezu koordinacije zajedničkih aktivnosti).

Iz prethodno navedenog je razvidno da je intencija Zakona ne nametati obveze obrtnicima i samozaposlenim osobama, a time i rizik od mogućih sankcija, kada sami izolirano kao pojedinci obavljaju određene poslove na svojim mjestima rada jer su već i prema Ustavu RH dužni voditi računa o vlastitoj sigurnosti i zaštiti zdravlja.

Nadalje, predlagatelj Zakona smatra da primjedbe u odnosu na smanjenje pojedinih obveza nisu prihvatljive, već je mišljenja da takve redukcije neće utjecati na stupanj sigurnosti na mjestima rada, a vezano za obveze o osposobljavanju za pružanju prve pomoći ovim Zakonom se i propisuje da broj osposobljenih radnika ovisi i o broju lokacija poslodavca, smjenskom radu i drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca (članak 13. Zakona).

VII. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Predmet i svrha Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se sustav zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, a osobito nacionalna politika i aktivnosti, opća načela prevencije i pravila zaštite na radu, obveze poslodavca, prava i obveze radnika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, djelatnosti u vezi sa zaštitom na radu, nadzor i prekršajna odgovornost te se osniva Zavod za unapređivanje zaštite na radu i utvrđuje njegova djelatnost i upravljanje.

(2) Svrha ovoga Zakona je sustavno unapređivanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom.

(3) Radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu propisuju se opća načela sprječavanja rizika na radu i zaštite zdravlja, pravila za uklanjanje čimbenika rizika i postupci osposobljavanja radnika te postupci obavješćivanja i savjetovanja radnika i njihovih predstavnika s poslodavcima i njihovim ovlaštenicima.

(4) Ovim se Zakonom propisuju i dodatni uvjeti zaštite posebno osjetljivih skupina osoba na radu od, za njih, specifičnih rizika.

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće Direktive Europske unije:

1) Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu (SL L 183, od 29. 6. 1989.)

2) Direktiva 2007/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. kojom se mijenja Direktiva Vijeća 89/391/EEZ, njezine pojedinačne direktive i direktive Vijeća 83/477/EEZ, 91/383/EEZ, 92/29/EEZ i 94/33/EZ u odnosu na pojednostavljenje i racionalizaciju izvješća o praktičnoj provedbi (SL L 165, od 27. 6. 2007.)

3) Direktiva Vijeća 91/383/EEZ od 25. lipnja 1991. o dopunama mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu radnika u radnom odnosu na određeno vrijeme i privremenom radnom odnosu (SL L 206, od 29. 7. 1991.)

4) Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 348, od 28. 11. 1992.)

5) Direktiva Vijeća 94/33/EZ od 29. lipnja 1994. o zaštiti mladih ljudi na radu (SL L 216, od 20. 8. 1994.).

(2) Vlada Republike Hrvatske će Europskoj komisiji podnositi jedinstveno izvješće o provedbi Direktive 89/391/EEZ i pojedinačnih direktiva u sadržaju i rokovima propisanih Direktivom 2007/30/EZ.

Pojašnjenje pojmova

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1) *Biološke štetnosti* su biološki agensi, odnosno mikroorganizmi, uključujući i genetski modificirane, stanične kulture i endoparaziti čovječjeg i životinjskog porijekla, koji mogu uzrokovati zarazu, alergiju ili trovanje, a koji se koriste u radu ili su prisutni u radnom okolišu

2) *Druga osoba* je osoba koja se po bilo kojoj osnovi rada nalazi na mjestu rada (poslovni suradnik, davatelj usluga i dr.)

3) *Eksplzivna atmosfera* je smjesa zraka sa zapaljivim plinom ili parom ili maglicom ili prašinom pri atmosferskim uvjetima, u kojoj se nakon početnog paljenja, proces gorenja prenosi na cijelu smjesu, zbog čega predstavlja mogući izvor eksplozije ili požara na mjestu rada te može dovesti do ozljeđivanja radnika i drugih osoba

4) *Izdvojeno mjesto rada* je mjesto rada u kojemu radnik ugovoreni posao obavlja kod kuće ili u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca

- 5) *Mjesto rada* je svako mjesto na kojemu radnici i osobe na radu moraju biti, ili na koje moraju ići, ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom
- 6) *Napori* su statodinamički, psihofiziološki napori, napori vida i napori govora, koji mogu uzrokovati oštećenje zdravlja radnika koji su im izloženi
- 7) *Nezгода* je neočekivani i neželjeni događaj na radu ili u vezi s radom koji nije uzrokovao ozljeđivanje radnika, ali bi ga pri minimalno izmijenjenim subjektivnim, odnosno objektivnim okolnostima, u ponovljenom slučaju mogao uzrokovati
- 8) *Opasne kemikalije* su tvari, smjese i pripravci u skladu s posebnim propisom
- 9) *Opasnosti* su svi uvjeti na radu i u vezi s radom, koji mogu ugroziti sigurnost i zdravlje radnika
- 10) *Osoba na radu* je fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod tog poslodavca, ali za njega obavlja određene aktivnosti, odnosno poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad; osoba na sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi; osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom; redoviti student i redoviti učenik srednjoškolske ustanove na radu u skladu s posebnim propisom; osoba koja radi kao volonter, naučnik, student i učenik na praksi, osoba koja radi u vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere i slično)
- 11) *Ovlaštenik* je radnik kojemu je poslodavac, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu
- 12) *Ovlaštena osoba* je pravna ili fizička osoba koju je ministarstvo nadležno za rad ovlastilo za obavljanje poslova zaštite na radu
- 13) *Ozljeda na radu* je ozljeda radnika nastala u prostoru poslodavca u kojemu obavlja rad, ili ga tijekom rada koristi, ili mu može pristupiti, odnosno drugi prostor koji nije prostor poslodavca, ali radnik u njemu obavlja rad
- 14) *Poslodavac* je fizička ili pravna osoba za koju radnik, odnosno osoba na radu obavlja poslove
- 15) *Poslovi s posebnim uvjetima rada* su poslovi pri čijem obavljanju radnik koji radi na tim poslovima mora, osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavati propisane posebne uvjete koji se odnose na dob, stručnu osposobljenost, zdravstveno stanje, odnosno psihičku sposobnost
- 16) *Povjerenik radnika za zaštitu na radu* je radnik koji je u skladu s ovim Zakonom izabran da zastupa interese radnika na području zaštite na radu
- 17) *Prevenција* je planirana, odnosno poduzeta mjera u svakom radnom postupku kod poslodavca, s ciljem sprječavanja ili smanjenja rizika na radu
- 18) *Radilište* je privremeno ili pokretno mjesto rada, kao što je gradilište, šumarsko radilište, mjesto gradnje broda te mjesta na kojima se obavljaju privremeni radovi na održavanju,

rušenju i popravcima, poljoprivredni radovi i radovi na istraživanju i iskorištavanju mineralnih sirovina

19) *Radna oprema* su strojevi i uređaji, postrojenja, sredstva za prijenos i prijevoz tereta i alati te skele i druga sredstva za povremeni rad na visini

20) *Radni okoliš* čine fizikalni, kemijski i biološki čimbenici na mjestu rada i u njegovom okruženju

21) *Radnica koja doji dijete* je radnica majka djeteta u dobi do navršene prve godine života djeteta koje doji, koja je o tome obavijestila poslodavca u pisanom obliku najkasnije 30 dana prije povratka na rad

22) *Radnica koja je nedavno rodila*, je radnica kojoj od poroda nije prošlo više od šest mjeseci, koja je o tome obavijestila poslodavca u pisanom obliku

23) *Radnik* je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca

24) *Rizik* je umnožak vjerojatnosti nastanka opasnog ili štetnog događaja i štetnosti toga događaja, odnosno njegove posljedice

25) *Specijalist medicine rada* je specijalist izabran od strane poslodavca u skladu s propisima o specifičnoj zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju

26) *Sredstva rada* su građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom, prometna sredstva i radna oprema

27) *Stres na radu* su zdravstvene i psihičke promjene koje su posljedica akumulirajućeg utjecaja stresora na radu kroz dulje vrijeme, a očituju se kao fiziološke, emocionalne i kognitivne reakcije te kao promjene ponašanja radnika

28) *Stručnjak zaštite na radu* je radnik kojeg je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koji ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova

29) *Štetnosti* su kemijske, biološke i fizikalne štetnosti, koje mogu uzrokovati oštećenje zdravlja radnika i drugih osoba koje su im izložene

30) *Trudna radnica* je radnica koja je o trudnoći obavijestila poslodavca u pisanom obliku

31) *Zaštita na radu* je sustav pravila, načela, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranom primjenom ostvaruje i unapređuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, s ciljem sprječavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Područje primjene

Članak 4.

- (1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se u svim djelatnostima u kojima radnici obavljaju poslove za poslodavca.
- (2) Odredbe ovoga Zakona se ne primjenjuju prilikom obavljanja pojedinih poslova na koje se zbog njihovih posebnosti i neizbježne proturječnosti s odredbama ovoga Zakona, Zakon na njih ne može u cijelosti primijeniti, kao što su poslovi Oružanih snaga Republike Hrvatske, policijski poslovi, poslovi zaštite i spašavanja, poslovi zaštite osoba i imovine te poslovi vatrogasaca i pirotehničara.
- (3) Zaštita na radu se pri obavljanju poslova iz stavka 2. ovoga članka uređuje posebnim propisima.
- (4) Obveze poslodavca u provođenju zaštite na radu propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona u odnosu na radnika odnose se i na osobe na radu ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.
- (5) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na kućnu poslugu.

Nadležnost Vlade Republike Hrvatske

Članak 6.

- (1) Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) sustavno prati stanje u području zaštite na radu u Republici Hrvatskoj te uz savjetovanje s predstavnicima poslodavaca i radnika utvrđuje, predlaže, provodi i sustavno preispituje politiku zaštite na radu te predlaže izmjene zakonodavstva radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i u tu svrhu osniva Nacionalno vijeće za zaštitu na radu.
- (2) Nacionalno vijeće za zaštitu na radu ima sedam članova.
- (3) Članove Nacionalnog vijeća iz stavka 2. ovoga članka imenuje Vlada odlukom kao svoje savjetodavno tijelo za zaštitu na radu, a čine ga ravnatelj Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Zavod) po svojoj funkciji, te dva predstavnika koje predlaže ministar nadležan za rad (u daljnjem tekstu: ministar) i po dva predstavnika poslodavaca i radnika koje predlažu reprezentativne udruge poslodavaca i radnika više razine prema posebnom propisu.
- (4) Zavod koji se osniva ovim Zakonom je javna ustanova na koju se primjenjuju propisi o ustanovama ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (5) Osnivač Zavoda je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i obveze ostvaruje Vlada.
- (6) Ministarstvo nadležno za rad, u suradnji s Nacionalnim vijećem za zaštitu na radu, predlaže Vladi donošenje Nacionalnog programa zaštite na radu, koji se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Obveza procjene rizika na radu

Članak 18.

(1) Poslodavac je obavezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

(2) Poslodavac je obavezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

(3) Poslodavac je obavezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

(4) Propusti učinjeni u postupku procjene rizika (npr. propust uočiti vjerojatnost nastanka opasnog ili štetnog događaja na radu ili u vezi s radom, pogrešna procjena štetnosti događaja, odnosno podcjenjivanje njegove štetne posljedice i sl.) ne oslobađaju poslodavca obveza i odgovornosti u vezi sa zaštitom na radu.

(5) Poslodavac je obavezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan ovim Zakonom.

(6) Ministar pravilnikom propisuje uvjete, način i metodu izrade procjene rizika, obvezne sadržaje obuhvaćene procjenom, podatke na kojima se procjena rizika mora temeljiti i klasifikaciju opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom.

Ugovaranje obavljanja poslova zaštite na radu

Članak 20.

(1) Poslodavac je obavezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.

(2) Poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika, poslove iz stavka 1. ovoga članka, može obavljati sam ako ispunjava propisane uvjete ili obavljanje tih poslova može ugovoriti ugovorom o radu sa stručnjakom zaštite na radu.

(3) Poslodavac koji zapošljava 50 do uključivo 249 radnika, obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka obavezan je ugovorom o radu ugovoriti sa stručnjakom zaštite na radu.

(4) Poslodavac koji zapošljava 250 ili više radnika, obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka, obavezan je ugovorom o radu ugovoriti s jednim ili više stručnjaka zaštite na radu u skladu s provedbenim propisom iz stavka 9. ovoga članka.

(5) Poslodavac može ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka s ovlaštenom osobom samo u slučaju kada zbog objektivnih i opravdanih razloga ne može te poslove obavljati sam, odnosno te poslove ugovoriti na način iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka.

(6) Ako je poslodavac ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom, ta je osoba dužna pisanim putem odrediti jednog ili više stručnjaka zaštite na radu za obavljanje poslova zaštite na radu kod toga poslodavca.

(7) Više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji mogu međusobno ugovoriti organiziranje i provođenje zaštite na radu zapošljavanjem zajedničkog stručnjaka za zaštitu na radu, a mogu utemeljiti i zajedničku službu za zaštitu na radu, primjenjujući kriterij broja radnika i ostale kriterije iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka.

(8) Radnici, stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i ovlaštene osobe obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu.

(9) Ministar pravilnikom propisuje vrste, stupnjeve stručne spreme i broj stručnjaka zaštite na radu, način i uvjete obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca, ovisno o rizicima, djelatnosti i broju radnika.

Poslovi zaštite na radu

Članak 21.

(1) Poslovi zaštite na radu su osobito:

1) stručna pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu

2) sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca, u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu, te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije

3) sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika

4) unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom

5) prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe poslodavca

6) suradnja s tijelima nadležnima za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenima osobama te sa specijalistom medicine rada

7) osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način

8) osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom djelovanju

9) djelovanje u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca

10) suradnja s poslodavcem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija

11) sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl. kod poslodavca

12) ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama poslodavca.

(2) O obavljenom unutarnjem nadzoru sastavljaju se i čuvaju dokumenti, koji mogu biti u pisanom ili elektroničkom obliku.

(3) Poslove iz stavka 1. ovoga članka, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, obavlja poslodavac, stručnjak zaštite na radu, odnosno ovlaštena osoba.

Uvjeti za rad stručnjaka zaštite na radu

Članak 22.

(1) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza te je obvezan osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa te prema pravilima struke.

(2) Poslodavac je obvezan omogućiti stručnjaku zaštite na radu stručno usavršavanje iz zaštite na radu i snositi troškove toga osposobljavanja.

(3) Ministar pravilnikom iz članka 20. stavka 9. ovoga Zakona propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa stručnjaka zaštite na radu, oblike stalnog stručnog usavršavanja i načine njegovog vrednovanja, izdavanje, oduzimanje i prestanak odobrenja te ustroj i vođenje registra izdanih odobrenja stručnjacima zaštite na radu.

Obavješćivanje

Članak 32.

(1) Poslodavac je obavezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu, i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku

2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

(2) Poslodavac je obavezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Poslodavac je obavezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

(4) Poslodavac je obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obavezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

(5) Poslodavac je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika

2) evidencije i isprave, koje je obavezan voditi i čuvati u skladu s odredbama članka 61. stavka 1. ovoga Zakona

3) upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

(6) Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojega je utemeljeno radničko vijeće ili djeluje sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća, obavezan je najmanje svakih tri mjeseca pisanim putem izvijestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u sljedećem izvještajnom razdoblju.

(7) Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojeg nije utemeljeno radničko vijeće ili ne djeluje sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća, obavezan je najmanje svakih šest mjeseci pisanim putem izvijestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u narednom izvještajnom razdoblju.

(8) Iznimno od odredbe stavaka 6. i 7. ovoga članka, u slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obvezan o nastanku događaja odmah izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(9) U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, poslodavac je obvezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(10) Poslodavac je obvezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, kojemu je, ili bi mogao biti izložen, kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 34.

(1) Poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obvezan je osnovati odbor zaštite na radu (u daljnjem tekstu: odbor) kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odbor je obvezan osnovati i poslodavac koji zapošljava manje od 50 radnika ako je to propisano posebnim zakonom ili drugim propisom.

(3) Odbor čine poslodavac ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

(4) Predsjednik odbora je poslodavac ili njegov ovlaštenik.

(5) O imenovanju članova odbora poslodavac donosi pisanu odluku.

(6) Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu, poslodavac će u rad odbora uključiti stručnjake za pojedina područja.

(7) Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

(8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obvezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

(9) O sjednici odbora iz stavka 8. ovoga članka poslodavac obavještava nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici.

(10) Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u rokovima iz stavaka 7. i 8. ovoga članka, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće ili sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća.

Nadzorni uređaji kao sredstva zaštite na radu

Članak 43.

- (1) Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.
- (3) Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.
- (4) Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti radničkog vijeća.
- (5) Ako radničko vijeće, odnosno sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća uskrati suglasnost, poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave izjave o uskrati suglasnosti tražiti da tu suglasnost nadomjesti arbitražna odluka u skladu s provedbenim propisima donesenima na temelju općeg propisa o radu.
- (6) Poslodavac je obavezan prilikom zapošljavanja pisanim putem obavijestiti radnika da će biti nadziran nadzornim audio, odnosno video uređajima.
- (7) Poslodavac ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom, ne smije ih emitirati u javnosti niti pred osobama koje nemaju ovlasti na nadzor opće sigurnosti i zaštite na radu te je obavezan osigurati da snimljeni materijali ne budu dostupni neovlaštenim osobama.
- (8) Odredbe ovoga članka o zabrani snimanja i zabrani korištenja snimljenih materijala obvezuju poslodavca i u odnosu na djecu i maloljetnike, neovisno nalaze li se na mjestima rada u svojstvu maloljetnih radnika ili osoba na radu.

12. Strani radnici

Provođenje zaštite na radu za strane radnike

Članak 54.

- (1) Strani radnici moraju, uz uvjete propisane posebnim propisima, ispunjavati i uvjete propisane odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.
- (2) Poslodavac koji koristi rad ustupljenog, odnosno upućenog stranog radnika obavezan je provjeriti osposobljenost iz stavka 1. ovoga članka.

14. Pružanje prve pomoći

Obveze poslodavca u vezi s pružanjem prve pomoći

Članak 56.

- (1) Poslodavac je obvezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obvezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.
- (2) Na svakom radilištu i u radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 20 radnika, najmanje jedan radnik, te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći.
- (3) Poslodavac je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.
- (4) Ministar nadležan za zdravlje, uz suglasnost ministra, pravilnikom propisuje postupke pružanja prve pomoći, sredstva, vrstu i količinu sanitetskog materijala koja mora biti osigurana na mjestu rada te način i rokove osposobljavanja radnika za pružanje prve pomoći.

Zaštita nepušača na radu

Članak 57.

- (1) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.
- (2) Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.
- (3) Zabranjeno je pušenje na mjestu rada.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, poslodavac može pisanim putem dozvoliti pušenje u posebnoj prostoriji, odnosno prostoru na kojima je obvezan postaviti znak dozvoljenog pušenja.

Isticanje i dostupnost na mjestu rada

Članak 62.

- (1) Poslodavac je obvezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:
  - 1) sigurnosne znakove
  - 2) znakove za evakuaciju i spašavanje
  - 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom

4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

(2) Poslodavac je obavezan osigurati da radniku budu dostupni:

1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju

2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju

3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način

4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada

5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju se nalaziti na radilištu na kojemu rad ukupno traje kraće od 30 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor.

Zdravstveni pregledi radnika i osoba koje poslodavac namjerava zaposliti

Članak 64.

(1) Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, poslodavac može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

(2) Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje poslodavac namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika.

(3) Ako prema pravilima zaštite na radu, određene poslove mogu obavljati samo radnici koji ispunjavaju posebne uvjete koji se odnose na zdravstveno stanje, odnosno psihofizičku sposobnost, isprave o ispunjavanju tih uvjeta izdaje specijalist medicine rada.

(4) Ocjenu radne sposobnosti iz stavaka 1. i 2. te ispunjavanje uvjeta iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice poslodavca, uzimajući u obzir podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu sposobnosti radnika za obavljanje poslova iz procjene rizika, koji se odnosi na poslove koje obavlja radnik čiju je sposobnost potrebno ocijeniti.

18. Obveze prema tijelima nadzora

Obveze poslodavca prema tijelima nadzora

Članak 65.

(1) Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je obavezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

Zaštita djelovanja

Članak 72.

(1) Poslodavac je obavezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

(2) Poslodavac je obavezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća.

(3) Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

Koordinator za zaštitu na radu

Članak 77.

(1) Koordinator zaštite na radu iz članka 73. stavka 4. ovoga Zakona obavezan je tijekom izrade izvedbenog projekta:

1) koordinirati primjenu općih načela zaštite na radu i pravila zaštite na radu tijekom projektiranja

2) izraditi ili dati izraditi plan izvođenja radova prema provedbenom propisu, uzimajući u obzir pravila primjenjiva na pojedinom radilištu, vodeći računa o svim aktivnostima koje se obavljaju na radilištu, koji mora sadržavati i posebne mjere ako su poslovi na radilištu opasni radovi prema provedbenom propisu.

(2) Koordinator za zaštitu na radu iz članka 73. stavka 4. ovoga Zakona obavezan je tijekom građenja:

- 1) koordinirati primjenu općih načela zaštite na radu kod donošenja odluka o rokovima i bitnim mjerama tijekom planiranja i izvođenja pojedinih faza rada, koje se izvode istodobno ili u slijedu
  - 2) koordinirati izvođenje odgovarajućih postupaka kako bi se osiguralo da poslodavci i druge osobe dosljedno primjenjuju opća načela zaštite na radu i izvode radove u skladu s planom izvođenja radova
  - 3) izraditi ili dati izraditi potrebna usklađenja plana izvođenja radova i dokumentacije sa svim promjenama na gradilištu
  - 4) osigurati suradnju i uzajamno obavješćivanje svih izvođača radova i njihovih radničkih predstavnika
  - 5) provjeravati provode li se radni postupci na siguran način i usklađivati propisane aktivnosti
  - 6) organizirati da na gradilište imaju pristup samo osobe koje su na njemu zaposlene i osobe koje imaju dozvolu ulaska na gradilište.
- (3) Projektanti i poslodavci koji izvode radove na gradilištu, odnosno sudionici u gradnji, obvezni su uvažavati upute koordinatora zaštite na radu.
- (4) Imenovanje koordinatora ne oslobađa projektante, izvođače i druge osobe na gradilištu, odnosno sudionike u gradnji od njihove odgovornosti za primjenu pravila zaštite na radu.

Uvjeti za imenovanje i djelovanje koordinatora

Članak 78.

Ministar pravilnikom propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa koordinatora zaštite na radu, mjere, pravila, postupke i aktivnosti zaštite na radu na gradilištu te uvjete koje mora ispunjavati koordinator zaštite na radu tijekom izrade projekta, odnosno izvođenja radova.

Poslovi medicine rada

Članak 81.

- (1) Poslovi medicine rada, uključujući plan i program mjera zdravstvene zaštite, propisani su posebnim propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.
- (2) Ministar nadležan za zdravlje, uz suglasnost ministra, pravilnikom propisuje, ovisno o vrsti djelatnosti i aktivnosti poslodavca, procjeni rizika, broju radnika i broju radnika koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada, najmanji broj sati koje je poslodavac obavezan ugovoriti sa specijalistom medicine rada, ako je specijalist medicine rada mora provesti na mjestu rada.

4. Osobe ovlaštene za zaštitu na radu

Ovlaštenja, obveze i odgovornost

Članak 82.

- (1) Poslove zaštite na radu kod poslodavca mogu obavljati ovlaštene osobe.
- (2) Osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu obvezna je poslove zaštite na radu obavljati u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa zaštite na radu.
- (3) Osoba može biti ovlaštena za izradu procjene rizika, osposobljavanje za rad na siguran način, ispitivanje sredstava rada, ispitivanja u radnom okolišu te obavljanje poslova zaštite na radu u skladu sa stavkom 7. ovoga članka.
- (4) Ovlaštenje iz stavka 3. ovoga članka može se dati za obavljanje pojedinog ili više poslova zaštite na radu.
- (5) Ovlaštena osoba izdaje isprave o provedenim ispitivanjima radne opreme, odnosno radnog okoliša.
- (6) Ako ovlaštena osoba obavlja poslove zaštite na radu suprotno odredbama ovoga Zakona i drugih pravila zaštite na radu, ovlaštenoj fizičkoj osobi, ovlaštenoj pravnoj osobi i odgovornoj osobi u ovlaštenoj pravnoj osobi oduzet će se ovlaštenja u skladu s propisom iz stavka 7. ovoga članka.
- (7) Ministar pravilnikom propisuje uvjete pod kojima poslodavac za svoje potrebe i osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu biti ovlaštene za obavljanje poslova iz stavaka 3. i 5. ovoga članka, postupak izdavanja, oduzimanja i prestanak ovlaštenja, stručni nadzor nad obavljanjem poslova za koje su ovlaštene, postupak izdavanja isprava o provedenim ispitivanjima i osposobljavanju, obveze i način evidentiranja izdanih i oduzetih ovlaštenja.

5. Zavod za unapređivanje zaštite na radu

Osnivanje i nadležnost Zavoda za unapređivanje zaštite na radu

Članak 83.

- (1) Za praćenje stanja u zaštiti na radu osniva se Zavod za unapređivanje zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Zavod).
- (2) Zavod je javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, a osnivačka prava ostvaruje Vlada te se sredstva za financiranje rada Zavoda osiguravaju iz državnog proračuna.
- (3) Zavod se upisuje u sudski registar, a sjedište Zavoda je u Zagrebu.
- (4) Zavod u okviru djelokruga rada:
  - 1) prati stanje zaštite na radu

- 2) izrađuje programe, vodiče, metode i modele za zaštitu na radu
  - 3) utvrđuje kriterije i postupke u vezi s organizacijom rada prilagođenom radnicima
  - 4) provodi statistička istraživanja iz područja zaštite na radu
  - 5) u okviru svojih nadležnosti surađuje s međunarodnim i nacionalnim organizacijama te stručnim i znanstvenim ustanovama
  - 6) izrađuje stručna mišljenja iz zaštite na radu za različite subjekte
  - 7) pruža stručnu pomoć udruženjima poslodavaca, sindikatima, osobama ovlaštenima za poslove zaštite na radu te tijelima uprave na temelju podataka iz svog djelokruga
  - 8) provodi akcije s pojedinih područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i priprema promidžbene materijale
  - 9) postupa i rješava u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu i davanjem odobrenja stručnjacima za zaštitu na radu
  - 10) obavlja stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na ovlaštenja dobivena prema ovom Zakonu
  - 11) podnosi izvješća o radu Vladi do kraja svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (5) Rješenja iz stavka 4. podstavka 9. ovoga članka su upravni akti, protiv kojih je dopuštena žalba ministarstvu nadležnom za rad.
- (6) Nadzor nad zakonitošću rada Zavoda obavlja ministarstvo nadležno za rad.
- (7) Ministar pravilnikom propisuje obveznike, načine, postupke, rokove, vrste podataka i izvješća koje Zavodu dostavljaju poslodavci, ovlaštene osobe, zavod nadležan za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, tijelo nadležno za poslove inspekcije rada te pravila o pristupanju podacima.
- (8) Tijela državne uprave, tijela s javnim ovlastima te javne ustanove dužne su na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

Statut Zavoda

Članak 84.

- (1) Zavod ima Statut kojim se na temelju ovoga Zakona uređuju ustroj, ovlasti, odgovornosti i načini odlučivanja tijela koja upravljaju Zavodom, uvjeti i postupak imenovanja Upravnog vijeća i ravnatelja Zavoda i druga pitanja od važnosti za obavljanje djelatnosti i poslovanje Zavoda.
- (2) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće Zavoda uz suglasnost Vlade.

Upravno vijeće Zavoda

Članak 85.

- (1) Zavodom upravlja Upravno vijeće.
- (2) Upravno vijeće ima pet članova koje imenuje Vlada, i to:
  - 1) dva člana na prijedlog ministra
  - 2) dva člana na prijedlog Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu
  - 3) jednog člana, predstavnika radnika Zavoda, imenovanog ili izabranog u skladu s općim propisom o radu.
- (3) Predsjednika Upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća na prvoj konstituirajućoj sjednici iz reda članova iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka.
- (4) Upravno vijeće odlučuje natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.
- (5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na financijsko poslovanje Zavoda.
- (6) Članovi Upravnog vijeća imenuju se na četiri godine.
- (7) Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju se Statutom Zavoda.

Razrješenje člana Upravnog vijeća

Članak 86.

Vlada može razriješiti člana Upravnog vijeća Zavoda prije isteka vremena na koje je imenovan u sljedećim slučajevima:

- 1) ako član sam to zahtijeva
- 2) ako svojim radom povrijedi zakon i druge propise koji se odnose na rad i obavljanje djelatnosti Zavoda
- 3) ako svojim radom prouzroči štetu Zavodu
- 4) ako je u obavljanju svoje djelatnosti u sukobu interesa s djelatnošću Zavoda
- 5) u drugim slučajevima utvrđenima zakonom i Statutom.

Ravnatelj Zavoda

Članak 87.

- (1) Poslove Zavoda vodi ravnatelj.
- (2) Ravnatelja Zavoda imenuje Vlada na prijedlog ministra nadležnog za rad, na temelju provedenog javnog natječaja.
- (3) Ravnatelj Zavoda se imenuje na četiri godine, a nakon isteka mandata može biti ponovno imenovan.
- (4) Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti ravnatelja Zavoda utvrđuje se Statutom Zavoda.

Razrješenje ravnatelja Zavoda

Članak 88.

Vlada će razriješiti ravnatelja Zavoda i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

- 1) sam to zatraži
- 2) ne postupa po propisima i općim aktima Zavoda
- 3) neosnovano odbije izvršiti odluke Upravnog vijeća Zavoda donesene u okvirima njihove nadležnosti
- 4) svojim nesavjesnim i nepravilnim radom prouzroči Zavodu veću štetu
- 5) učestalo zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti zbog čega nastaju teškoće u obavljanju djelatnosti Zavoda.

Obveza provedbe nadzora

Članak 93.

- (1) Inspektor rada je dužan obaviti nadzor povodom događaja iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona odmah nakon primitka obavijesti o nastanku takvoga događaja od poslodavca, radnika, policije ili od liječnika koji je radniku pružio prvu medicinsku pomoć.
- (2) Inspektor rada je dužan obaviti nadzor kod poslodavca u slučaju utvrđene profesionalne bolesti radnika.
- (3) O događaju koji je prouzročio smrt radnika inspektor rada je dužan, najkasnije u roku od 24 sata od primljene obavijesti o događaju, izvijestiti svoga čelnika.
- (4) Ministar naptukom određuje koje podatke mora sadržavati izvješće iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 95.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1) ako u slučaju smrtne ozljede ne sazove sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku od dva radna dana od nastanka takve ozljede (članak 34. stavak 8.)

2) ako ne izradi plan evakuacije i spašavanja ili ne odredi radnike koji će provoditi mjere i osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, ili ne osposobi radnike na način da ih upozna s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja, ili ne provodi praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine (članak 55. stavci 1. i 5.)

3) ako ne provodi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima, ako ne spriječi pušenje na radnim sastancima ili na mjestu rada (članak 57. stavci 1., 2. i 3.)

4) ako ne provodi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama (članak 58. stavak 2.)

5) ako ne osigura povjereniku radnika za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti (članak 72.)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u dvostrukom iznosu.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 1.900,00 kuna, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi pravne osobe u iznosu od 1.500,00 kuna.

Članak 96.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se po posebnom propisu izrađuje projekt, odnosno izvode radovi:

1) ako kao investitor ne osigura da se pri projektiranju izradi elaborat zaštite na radu koji obuhvaća i razrađuje način primjene pravila zaštite na radu pri korištenju građevina namijenjenih za rad ili kao investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se izrađuje projekt ne imenuje koordinatora zaštite na radu pri izradi projekta ili tijekom građenja (članak 73. stavci 3. i 4.)

2) ako najkasnije jedan dan prije početka izvođenja radova na iskorištavanju šuma na privremenom radilištu na kojem će radovi trajati duže od pet dana i na kojemu će radove izvoditi dva ili više izvođača nije tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada dostavio obavijest iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona

3) ako najkasnije jedan dan prije početka izvođenja građevinskih radova na gradilištu na kojemu će radove izvoditi dva ili više izvođača nije dostavio prijavu gradilišta tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada u skladu s provedbenim propisom (članak 75. stavci 3. i 4.)

4) ako na gradilištu nema plan izvođenja radova ili ako takav plan nema propisani sadržaj (članak 75. stavak 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 4.900,00 kuna poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u dvostrukom iznosu.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 10.000,00 kuna, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.

Članak 98.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1) ako nema izrađenu procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, ili ako izrađena procjena rizika ne odgovara rizicima na mjestu rada i u vezi s radom, ili ne odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom, ili nije dostupna radniku na mjestu rada (članak 18. stavak 2.)

2) ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s odredbama članka 20. ovoga Zakona

3) ako nije osigurao da pristup mjestima rada na kojim se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu (članak 32. stavak 4.)

4) ako odmah po nastanku ozljede ne obavijesti tijelo nadležno za inspeksijski nadzor o smrtnoj ili teškoj ozljedi (članak 65. stavci 1. i 2.) i

5) ako troškovi provođenja zaštite na radu terete radnika (članak 17. stavak 6.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 kuna poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u dvostrukom iznosu.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 10.000,00 kuna, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.

Članak 99.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s dobivenim ovlaštenjem (članak 82. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna ovlaštena fizička osoba i odgovorna osoba ovlaštene pravne osobe.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi put ovlaštenoj pravnoj i fizičkoj osobi, kao i odgovornoj osobi ovlaštene pravne osobe, uz novčanu kaznu može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od jedne godine.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka izriče se novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja ovlaštenoj pravnoj osobi u iznosu od 14.900,00 kuna, a ovlaštenoj i odgovornoj osobi ovlaštene pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.

Članak 103.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, imenovati članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća imenovani na temelju Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08., 75/09. i 143/12.), nastavljaју s radom do imenovanja Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ministar će donijeti propise iz članka 8. stavka 2., članka 18. stavka 6., članka 20. stavka 9., članka 42. stavka 2., članka 55. stavka 8., članka 78., članka 82. stavka 7., članka 83. stavka 7. i članka 93. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministar će, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje, donijeti propise iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Ministar nadležan za zdravlje uz suglasnost ministra će donijeti propise iz članka 17. stavka 7., članka 36. stavka 6., članka 56. stavka 4. i članka 81. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka, u dijelu u kojemu nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, primjenjivat će se:

1) Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu (»Narodne novine«, br. 56/83.)

2) Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada (»Narodne novine«, br. 5/84.)

3) Pravilnik o zaštiti na radu za mjesta rada (»Narodne novine«, br. 29/13.)

4) Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu (»Narodne novine«, br. 52/84.)

5) Pravilnik o izradi procjene opasnosti («Narodne novine», br. 48/97., 114/02., 126/03. i 144/09.)

6) Pravilnik o listi strojeva i uređaja s povećanim opasnostima («Narodne novine», br. 47/02.)

7) Pravilnik o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu («Narodne novine», br. 114/02. i 126/03.)

8) Pravilnik o programu i načinu provjere osposobljenosti poslodavca ili njegovog ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu («Narodne novine», br. 114/02. i 29/05.)

9) Pravilnik o uvjetima za osposobljavanje radnika za rad na siguran način («Narodne novine», br. 114/02. i 126/03.)

10) Pravilnik o uvjetima pod kojima pravne osobe mogu obavljati poslove zaštite na radu («Narodne novine», br. 114/02. i 126/03.)

11) Pravilnik o ispitivanju radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima («Narodne novine», br. 114/02., 131/02. i 126/03.)

12) Pravilnik o programu, sadržaju i načinu provjere znanja poslodavaca ili njihovih ovlaštenika iz područja zaštite na radu («Narodne novine», br. 69/05.)

13) Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima («Narodne novine», br. 51/08.)

14) Pravilnik o uvjetima i stručnim znanjima za imenovanje koordinatora za zaštitu na radu te polaganju stručnog ispita («Narodne novine», br. 101/09. i 40/10.)

15) Pravilnik o priznanjima i nagradi za promicanje zaštite na radu («Narodne novine», br. 1/11.).

(7) Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a do stupanja na snagu novih propisa, u dijelu u kojemu nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, primjenjivat će se:

1) Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi («Službeni list», br. 34/68.)

2) Pravilnik o utvrđivanju opće i posebne zdravstvene sposobnosti radnika i sposobnosti radnika za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada («Narodne novine», br. 3/84. i 55/85.)

3) Pravilnik o sadržaju plana uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta («Narodne novine», br. 45/84.) – osim članaka 7., 8. i 9. koji se odnose na iskorištavanje šuma

4) Pravilnik o zaštiti na radu u šumarstvu («Narodne novine», br. 10/86.)

5) Pravilnik o zaštiti na radu pri utovaru i istovaru tereta («Narodne novine», br. 49/86.)

6) Pravilnik o zaštiti na radu pri radu s tvarima koje sadrže polikloriranebifenile, polikloriranenaftalene i polikloriraneterfenile («Narodne novine», br. 7/89.)

- 7) Pravilnik o sigurnosnim znakovima (»Narodne novine«, br. 29/05.)
  - 8) Pravilnik o zaštiti na radu pri ručnom prenošenju tereta (»Narodne novine«, br. 42/05.)
  - 9) Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom (»Narodne novine«, br. 69/05.)
  - 10) Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava (»Narodne novine«, br. 39/06.)
  - 11) Pravilnik o najmanjim zahtjevima sigurnosti i zaštite zdravlja radnika te tehničkom nadgledanju postrojenja, opreme, instalacija i uređaja u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom (»Narodne novine«, br. 39/06. i 106/07.)
  - 12) Pravilnik o najmanjim zahtjevima za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika zaposlenih u rudarstvu kod površinskih i podzemnih rudarskih radova (»Narodne novine«, br. 40/07.)
  - 13) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izlaganja azbestu (»Narodne novine«, br. 40/07.)
  - 14) Pravilnik o najmanjim zahtjevima za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika zaposlenih u naftnom rudarstvu (»Narodne novine«, br. 40/07.)
  - 15) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim i/ili mutagenim tvarima (»Narodne novine«, br. 40/07.)
  - 16) Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme (»Narodne novine«, br. 21/08.)
  - 17) Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu (»Narodne novine«, br. 46/08.)
  - 18) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti kemijskim tvarima na radu (»Narodne novine«, br. 155/08.)
  - 19) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim agensima pri radu (»Narodne novine«, br. 155/08.)
  - 20) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti vibracijama na radu (»Narodne novine«, br. 155/08.)
  - 21) Pravilnik o graničnim vrijednostima izloženosti opasnim tvarima pri radu i o biološkim graničnim vrijednostima (»Narodne novine«, br. 13/09. i 75/13.)
  - 22) Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom (»Narodne novine«, br. 88/12.).
- (8) Tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:
- 1) Opći pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu (»Službeni list«, br. 16/47., 18/47. i 36/50.)
  - 2) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u kudjeljarama (»Službeni list«, br. 46/47.)

- 3) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u grafičkim poduzećima (»Službeni list«, br. 56/47.)
- 4) Pravilnik o tehničkim i zdravstveno-tehničkim zaštitnim mjerama na radovima pri kemijsko-tehnološkim procesima (»Službeni list«, br. 55/5., osim odredbe članka 86.)
- 5) Pravilnik o tehničkim i zdravstveno-tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u crnoj metalurgiji (»Službeni list«, br. 7/55.)
- 6) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri ronilačkim radovima (»Službeni list«, br. 36/58.)
- 7) Pravilnik o zaštiti na radu pri termičkom obrađivanju legura lakih metala u kupaonicama s nitratnim solima (»Službeni list«, br. 48/65.)
- 8) Pravilnik o zaštiti na radu pri održavanju motornih vozila i prijevozu motornim vozilima (»Službeni list«, br. 55/65.)
- 9) Pravilnik o zaštiti na radu s uređajima za ukrcavanje i iskrcavanje tereta na morskim brodovima i plovilima unutarnje plovidbe (»Službeni list«, br. 32/66.)
- 10) Naredba o zabrani upotrebe motornih benzina za odmašćivanje, pranje ili čišćenje metalnih dijelova i predmeta od drugog materijala (»Službeni list«, br. 23/67.)
- 11) Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu (»Službeni list«, br. 42/68. i 45/68.)
- 12) Pravilnik o posebnim mjerama i normativima zaštite na radu pri preradi i obradi kože i krzna i otpadaka kože (»Službeni list«, br. 47/70.)
- 13) Pravilnik o zaštiti na radu na željeznicama (»Narodne novine«, br. 11/84. i 7/89.)
- 14) Pravilnik o zaštiti na radu pri preradi nemetalnih sirovina (»Narodne novine«, br. 10/86.)
- 15) Pravilnik o zaštiti na radu pri proizvodnji i preradi teških i lakih obojenih metala i njihovih legura (»Narodne novine«, br. 10/86.)
- 16) Pravilnik o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala (»Narodne novine«, br. 49/86.).